

§ 2. Seadustest tulenevate määrade ja piirsummade kehtestamine

(1) Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 5 lõike 2¹ punkti 3 alusel kehtestatav üliõpilase vajaduspõhise õppetoetuse saamiseks arvestatava keskmise sissetuleku ülemmäär 762,50 eurot kalendrikuus;

2) seaduse § 12 lõike 1 alusel kehtestatav kutseõppe õppekava õpilase põhitoetuse suurus 60 eurot õppekuus;

3) seaduse § 12 lõike 1 alusel kehtestatav üliõpilase vajaduspõhise eritoetuse suurus 135 eurot õppekuus.

4) seaduse § 12 lõike 2 alusel kehtestatav üliõpilase vajaduspõhise õppetoetuse suurus taotleja kuni 190,63-eurose kalendrikuu sissetuleku korral 440 eurot õppekuus, kalendrikuu sissetuleku vahemiku 190,64 kuni 381,25 eurot korral 270 eurot õppekuus ja kalendrikuu sissetuleku vahemiku 381,26 kuni 762,50 eurot korral 150 eurot õppekuus;

5) seaduse § 12 lõike 1 § 43 lõike 1 alusel kehtestatav doktoranditoetuse suurus 660 eurot kalendrikuus;

(2) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 77 lõike 3 alusel kehtestatav õpetaja ja § 77¹ lõike 4 alusel kehtestatav tugispetsialisti lähtetoetuse suurus on 15 979 eurot.

(3) Perehüvitiste seaduse § 41 lõike 1 alusel kehtestatav vanemahüvitise määr on 725 eurot kalendrikuus.

(4) Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 5 lõike 1 alusel kehtestatav puuetega inimeste sotsiaaltoetuste määr on 25,57 eurot kalendrikuus.

(5) Tööturumeetmete seaduse § 23 lõike 1 alusel kehtestatav töötutoetuse arvutamise aluseks olev päevamäär on 11,69 eurot.

(6) Sotsiaalhoolekande seaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 73 lõike 5 alusel kehtestatav psüühiliste erivajadustega inimeste erihoolekande kogukonnas elamise teenust saama suunatud isiku omaosaluse maksimaalne maksumus 368 eurot kalendrikuus ja ööpäevaringset erihooldusteenust saama suunatud isiku omaosaluse maksimaalne maksumus 368 eurot kalendrikuus, kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse hoolekandetasutuse ühes või igas eraldiseisvas hoones korraga rohkem kui 12 isikule, ning ööpäevaringset erihooldusteenust saama suunatud isiku maksimaalne omaosalus 433 eurot kalendrikuus, kui ööpäevaringset erihooldusteenust osutatakse hoolekandetasutuse ühes või igas eraldiseisvas hoones kuni 12 isikule või eraldi toimivates peresarnastes gruppides kuni kümnele isikule, kuid kõige rohkem 30 isikule ühes hoones;

2) seaduse § 131 lõike 3 alusel kehtestatav üksi elava isiku või perekonna esimese liikme toimetulekupiir 200 eurot kalendrikuus;

3) seaduse § 139³ lõike 1 alusel kehtestatav üksi elava pensionäri toetuse saamise aluseks olev pensioni määr, millest väiksema pensioni korral makstakse pensionäritoetust, 874 eurot kalendrikuus ja pensionäritoetuse suurus 200 eurot kalendriaastas.

(7) Sotsiaalmaksuseaduse § 2¹ alusel kehtestatav sotsiaalmaksu maksmise aluseks olev kuumäär on 725 eurot.

(8) Muuseumiseaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 28 lõike 3 punkti 1 alusel kehtestatav 2024. aasta jooksul eksponeeritavate näituste riigi tagatava näituse kahjuhüvitise kogusumma piirmäär 80 000 000 eurot;
2) seaduse § 28 lõike 3 punkti 2 alusel kehtestatav omavastutuse suurus 2000 eurot ühe näituse kohta;

3) seaduse § 28 lõike 3 punkti 3 alusel esitatav 10 000 000 eurot ületava väärtusega näituse „España Blanca y Negra. Hispaania maastikud Fortunist Picassoni“, mida eksponeeritakse Sihtasutuse Eesti Kunstimuuseum filiaalis Kadrioru kunstimuuseumis, vedamise ja eksponeerimise kavandatav periood on 2024. aasta aprillist kuni 2024. aasta septembrini. Näituse omanikud on Kataloonia Rahvuslik Kunstimuuseum, Kuninganna Sofia kunstikeskus, Madridi linnamuuseum, Hispaania Romantismi muuseum, Picasso muuseum Barcelonas, Malaga Carmen Thysseni muuseum ja erakogud;

4) seaduse § 28 lõike 3 punkti 3 alusel esitatav 10 000 000 eurot ületava väärtusega näituse „Ladina-Ameerika kunst. Kolonialism, sürrealism, abstraktsioon“, mida eksponeeritakse Sihtasutuse Eesti Kunstimuuseum filiaalis Kumu kunstimuuseumis, vedamise ja eksponeerimise kavandatav periood on 2024. aasta juunist kuni 2024. aasta novembrini. Näituse omanik on The Phoebus Foundation (Belgia).

(9) Riigieelarve seaduse alusel kehtestatavad määrad on järgmised:

1) seaduse § 61 lõike 4¹ alusel kehtestatav Vabariigi Valitsuse antavate laenude ja riigigarantiide suurim lubatud jääk 2 487 000 000 eurot;

2) seaduse § 61 lõike 4² alusel kehtestatav valdkonna eest vastutava ministri antavate laenude suurim lubatud jääk 10 000 000 eurot ja maksimaalne laenusumma 1 000 000 eurot;

3) seaduse § 69 lõike 2 alusel kehtestatav riigi võlakohustuste suurim lubatud jääk 11 060 000 000 eurot.

(10) Välissuhtlemisseaduse § 20 punkti 5 alusel kehtestatud varaliste kohustuste piirmääraks, millest alates välisleping peab olema ratifitseeritud Riigikogus, on kolm protsenti eelarveaastaks ette nähtud kuludest riigiasutusele, kelle algatusel selline leping sõlmitakse.

(11) Tulumaksuseaduse § 23⁵ lõike 2 alusel kehtestatav keskmine maksuvaba vanaduspension on 776 eurot kalendrikuus.

§ 3. Kohaliku omavalitsuse üksustele tasandus- ja toetusfondi jaotamise põhimõtted

(1) Tasandusfondi toetus T arvutatakse järgmiselt:

$T = (AK - AT) * k + \ddot{U}K + KK_{2024} + VT + TMK + EAMT + HRF$, kus

$$AK = \sum_{n=1}^{11} C_n * P_n * H_n$$

$AT = TM_{2023} * 0,5 + TM_{2022} * 0,3 + TM_{2021} * 0,2 + MM_{ARVEST}$

$KK_{2024} = 0,715 * KK_{2023}$

$VT = Veetee * D + VElanik * E + F$

$HK = HISIK * HM$

- T – tasandusfondi suurus kohaliku omavalitsuse üksuses;
- AK – kohaliku omavalitsuse üksuse arvestuslik keskmine tegevuskulu;
- AT – kohaliku omavalitsuse üksuse arvestuslikud tulud;
- k – toetustaseme koefitsient väärtusega 0,9 (kui $AT > AK$, siis $k = 0$);
- $(AK-AT)*k$ – kohaliku omavalitsuse üksusele arvestatud tulu- ja kulutasandus;
- $ÜK$ – kohaliku omavalitsuse üksusele 2018. aastal arvestatud ühinemisest tingitud tulu- ja kulutasanduse summa vähenemist kompenseeriv lisatoetus (antakse 2018–2025);
- C_n – kohaliku omavalitsuse üksuse eelkooliealiste (0–6 eluaastat) arv, kooliealiste (7–18 eluaastat) arv, põhikooliealiste (7–15 eluaastat) arv, tööealiste (19–64 eluaastat) arv, eakate (alates 65 eluaastast) arv, 65-84 eluaastas olevate eakate arv ning alates 85 eluaastates eakate arv rahvastikuregistri andmetel aasta alguse seisuga, asendushooldusel ja järelhooldusel olevate laste arv 2023. aasta 1. detsembri seisuga, määratud hooldajaga puudega laste arv Sotsiaalministeeriumi andmetel ning munitsipaalgümnaasiumide õpilaste arv elukohajärgselt Eesti hariduse infosüsteemi andmetel 2023. aasta 10. novembri seisuga;
- P_n – arvestuslik keskmine tegevuskulu ühe eelkooliealise, kooliealise, põhikooliealise, tööealise, eaka, 65–84 eluaastas oleva eaka ning alates 85 eluaastas oleva eaka, asendushooldusel oleva lapse, järelhooldusel oleva lapse, määratud hooldajaga puudega lapse ning munitsipaalgümnaasiumi õpilase kohta eurodes;
- H_n – elanike paiknemist arvestav tagamaalisuse koefitsient, millega korrutatakse läbi 7–15-aastaste põhikooliealiste laste arv ja munitsipaalkoolide gümnaasiumiõpilaste arv. Koefitsienti 1,0 ületavast väärtusest võetakse arvesse 75 protsenti. Põhikooliealiste laste arvu parameetri väärtusest 10,36-eurone osa korrutatakse koefitsiendi täisväärtusega ning parameetrite väärtuse keskmise kasvuga. Tagamaalisuse koefitsiendid kohaliku omavalitsuse üksuste lõikes on määratud valitsuskomisjoni ja omavalitsusliitude koostöökogu delegatsiooni 2018. aasta riigieelarve läbirääkimiste õpp-protokolli lisaga 3;
- $\sum_{n=1}^{11} C_n * P_n * H_n$ – kohaliku omavalitsuse üksuse eelkooliealiste arvu, kooliealiste arvu, põhikooliealiste arvu, tööealiste arvu, eakate arvu, 65–84 eluaastas olevate eakate arvu ning alates 85 eluaastas olevate eakate arvu, asendushooldusel olevate laste arvu, järelhooldusel olevate laste arvu, määratud hooldajaga puudega laste arvu ja munitsipaalgümnaasiumide õpilaste arvu ning iga vastava näitaja osas ühe ühiku kohta arvutatud arvestusliku keskmise tegevuskulu ja tagamaalisuse koefitsiendi korrutiste kogusumma eurodes;

- TM* – kohaliku omavalitsuse üksusele laekunud üksikisiku tulumaks vastaval aastal jagatud 11,96 ning korrutatud 11,89-ga ning millele on liidetud 2,5% elanikele riiklikust pensionist laekunud tulust vastaval aastal;
- MM_{ARVEST}* – kohaliku omavalitsuse üksuse arvestuslik maamaks 2,5 protsenti üldise maa ja 2 protsenti põllumajandusmaa maksustamise hinnast 2023. aastal eurodes, millest on maha arvatud riiklikud soodustused ja maksuvabastused;
- KK* – kaevandamisõiguse tasu muutmise kompensatsioon vastaval aastal;
- VT* – püasustusega väikesaarte saarelisusest tingitud täiendav arvestuslik kuluvajadus;
- Veete* – regulaarseks ühenduseks kasutatava laevatatava veete või väikesaarel asuva sadama ja mandril või suursaarel asuva sadama vahelise maa pikkus kilomeetrites;
- D* – arvestuslik kuluvajadus veete kilomeetri kohta;
- VElanik* – püasustusega väikesaare elanike arv jooksva aasta alguse seisuga;
- E* – arvestuslik toetuse suurus ühe püasustusega väikesaare elaniku kohta;
- F* – arvestuslik baastoetus püasustusega väikesaare kohta. Kui elanike arv väikesaarel on alla viie, arvestatakse baastoetust vastavalt elanike osakaalule viiest;
- TMK* – tasandusfondist jaotatakse 1 241 000 eurot proportsionaalselt kohaliku omavalitsuse üksustele 2023. aasta II poolaastal üle kantud tulumaksust ning 4 570 000 eurot proportsionaalselt kohaliku omavalitsuse üksuse elanike riikliku pensioni tulust 2023. aasta II poolaastal ning asendushoolduse ja matusetootuse tulubaasi üle andmise ülemineku toetuseks 696 000 eurot Tartu linnale ja 5000 eurot Muhu vallale;
- EAMT* – elanike arvu muutusest tingitud tasandusfondi vähenemise mõju leevendamise toetust arvestatakse 20% vahest, mida kohaliku omavalitsuse üksus oleks saanud 2024. aastal tulu- ja kulutasandusest juhul, kui tema eelkoolialiste (0–6 eluaastat) arv, koolialiste (7–18 eluaastat) arv, põhikoolialiste (7–15 eluaastat) arv, tööaliste (19–64 eluaastat) arv ning eakate (alates 65 eluaastast) arv vastaks 2019. aasta 1. jaanuari seisule, võrreldes 2024. aasta 1. jaanuari seisuga tehtud arvutusega;
- HRF* – hooldusreformi toetust arvestatakse 6960 eurot iga erihoolekandest üldhooldusele tulnud isiku kohta, kes kirjutati enne 2001. aastat erihoolekodusse sisse, ning täiendavalt toetust arvestusega, et igal kohaliku omavalitsuse üksusel oleks reformi tulemusena lisandunud vahendeid tulubaasi prognoositavalt minimaalselt 379 eurot iga Sotsiaalkindlustusameti andmetel 2023. aasta 1. oktoobri seisuga üldhooldusteenusel oleva isiku kohta.

(2) Riigieelarve seaduse § 48 lõike 1 nimetatud toetusfondi kuuluvad toetuse liigid on üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus (380 718 065 eurot), huvihariduse ja huvitegevuse toetus (10 250 000 eurot), koolieelsete lasteasutuste õpetajate töjõukulude toetus (16 000 000 eurot), kohalike teede hoiu toetus (29 313 000 eurot), üle antud endiste riigiteede toetus (78 694 eurot), suure hooldus- ja abivajadusega lapsele abi osutamise toetus (2 650 000 eurot). Riigieelarve seaduse § 51 nimetatud riikliku ülesande kulude katmise hüvitised on toimetulekutoetuse maksmise hüvitis (38 581 640 eurot) ning rahvastiku-toimingute hüvitis (1 127 000 eurot).

(3) Kohaliku omavalitsuse üksustele riiklike rahvastikuregistritoimingutega seonduvate ülesannete täitmise korraldamisega seotud kulude hüvitamise määrad menetlusjuhtumi kohta on järgmised:

- 1) toimetulekutoetuse maksmise korraldamine 8,85 eurot;
- 2) sündide registreerimine 15,36 eurot;
- 3) elektroonilise avalduse alusel sündide registreerimine 4,19 eurot;
- 4) surmade registreerimine 9,31 eurot;
- 5) andmekogusse kandmiseks isikukoodi andmine 7,68 eurot;
- 6) Euroopa Liidust, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigist või Šveitsi Konföderatsioonist pärit kodanikule elukoha esmakordsel registreerimisel Eestis isikukoodi andmine 4,19 eurot;
- 7) isaduse omaksvõtu registreerimine 15,36 eurot;
- 8) abielu registreerimine 58,66 eurot;
- 9) lahutuse registreerimine 42,37 eurot;
- 10) nime muutmise registreerimine 33,52 eurot;
- 11) soo muutmise registreerimine 11,17 eurot;
- 12) vaimuliku juhendamine 27,93 eurot;
- 13) veebikeskkonnast saadud avalduse alusel tõendi väljastamise kulude hüvitis 5,03 eurot;
- 14) rahvastikuregistri väljavõtte väljastamine 5,87 eurot;
- 15) mitmekeelse standardvormi ja sellele lisatava rahvastikuregistri väljavõtte või korduva tõendi väljastamine, õigustatud huvi korral dokumendi väljastamine, korduva tõendi või muu perekonnasündmuse dokumendi väljastamine ning perekonnaseisudokumentide ja kohtuotsuste andmehõivekannete tegemine ja parandamine 16,76 eurot.

(4) Toetusfondi vahendite jaotamise arvnäitajad, käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatata arvnäitajate väärtused ja arvnäitajate arvestamise alused kehtestab Vabariigi Valitsus riigieelarve seaduse § 48 lõike 4 alusel kehtestatud määrulega.

§ 4. Riigieelarve liigendamise täpsusaste

2024. aasta riigieelarve liigendatakse täiseurodes.

§ 5. Riigieelarve vahendite liigenduse muutmine

(1) Ministril on õigus oma valitsemisala ja tulemusvaldkonna eelarve mahu piires muuta riigieelarvega kindlaks määratud piirmääraga vahendite programmi tegevuse eelarvet viie miljoni euro ulatuses, arvestades järgmist:

1) kui programmi tegevuse piirmääraga vahendite eelarve maht on alla nelja miljoni euro, on seda lubatud muuta kuni 25 protsenti;

2) kui programmi tegevuse piirmääraga vahendite eelarve maht on neli miljonit eurot või enam, on seda lubatud muuta järgmise valemiga arvutatud mahu ulatuses:

$918\,400 + 2,04\% * \text{programmi tegevuse piirmääraga eelarve maht}$.

(2) Vabariigi Valitsusel on õigus ministeeriumi ettepanekul muuta ministeeriumi valitsemisala investeeringuobjektide piirmääraga vahendite eelarveid kuni 20 protsenti, ületamata sealjuures ministeeriumi valitsemisala investeeringute eelarveks kinnitatud kogusummat.

§ 6. Sõltumatute institutsioonide eelarved

(1) Käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 toodud Riigikogu eelarvest moodustab Arenguseire Keskuse eelarve 765 662 eurot, Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjoni eelarve 150 224 eurot ja Riigi Valimisteestuse eelarve 4 283 880 eurot, millele lisandub eraldi Euroopa Parlamendi valimise korraldamiseks ja läbiviimiseks summas 2 680 000 eurot.

(2) Käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 toodud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala ettevõtluskeskkonna programmi piirmääraga vahendite mahust moodustab OhutusjuurdLuse Keskuse eelarve 166 196 eurot.

(3) Käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 toodud Sotsiaalministeeriumi valitsemisala soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku tegevuse piirmääraga vahendite mahust moodustab soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku kantselei eelarve 548 618 eurot.

§ 7. Kaitsekulu

Kaitsekulu on NATO meetodi järgi 1,33 miljardit eurot. Kaitsekulus sisalduvad lisaks iseseisva kaitsevõime arendamiseks eraldatud vahenditele ka liitlastega seotud kulud ja kaitseinvesteeringute programmi vahendid.

§ 8. Tervisekassa eelarvepositsioon

Tervisekassa seaduse § 36 lõike 1² alusel kinnitav Tervisekassa eelarvepositsioon on järgmine:

1) 2024. aastal 23,1 eurot;

2) 2025. aastal -147,1 miljonit eurot;

3) 2026. aastal -194,6 miljonit eurot;

4) 2027. aastal -251,6 miljonit eurot.

§ 9. Eelarveaasta jooksul riigiteede üleandmisel kohalike omavalitsuste finantseerimine
Eelarveaasta jooksul kohaliku omavalitsuse üksusele riigitee üleandmisel eraldab Transpordiamet kohaliku omavalitsuse üksusele vahendid üle antud tee teehoiu kulude katmiseks kuni jooksva eelarveaasta lõpuni.

§ 10. Tulude laekumise korralduse erisus

(1) Välisministeerium võib välisesinduse kasutuses olnud põhivara müügist ja Eestis välisriigile selle diplomaatilise esinduse tarbeks müüdud põhivara eest laekunud vahenditest soetada välisesindusele põhivara, olles kavandatavast tehingust eelnevalt teavitanud Rahandusministeeriumi.

(2) Kaitseministeerium võib tema käsutuses olevate kinnistute müügist laekunud vahenditest soetada Kaitseministeeriumi valitsemisalale põhivara ja kaitseotstarbelisi varusid, olles kavandatavast tehingust eelnevalt teavitanud Rahandusministeeriumi.

(3) Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisas olevad riigikoolid võivad oma tegevuses kasutuses olnud vallasvara müügist laekunud vahenditest soetada koolile põhitegevuseks vajalikku vara, olles kavandatavast tehingust eelnevalt teavitanud Rahandusministeeriumi.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2023

Algatab Vabariigi Valitsus

2023

(allkirjastatud digitaalselt)